

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

Gudikatur: Dr. Philip M. Magri LL.D; M.A. (Fin.Serv); M.Phil (Melit)

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 20 ta' Novembru, 2019

Talba Nru: 546/2018PM1

Meeting Point Hotel Management (Malta) Limited (C54097)

Vs

Dayna Maria Spiteri (K.I. 297391(M))

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat fis-26 ta' Novembru, 2018 permezz ta' liema s-socjeta` attrici qed titlob li l-konvenuta tigi dikjarata debitrici taghha fis-somma ta' tlett elef u tletin euro u hamsa u sittin centezmi (€3030.65) u konsegwentement ordnata thallas l-istess somma lis-socjeta` attrici bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali sad-data tal-hlas effettiv.

Ra d-dokumenti annessi mal-istess avviz senjatament il-kuntratt t'impjieg tal-konvenuta datat 23 t'Ottubru, 2017 (Dok. 'A' a fol. 5 tal-process)

Ra r-risposta datata 18 ta' Jannar, 2019 permezz ta' liema l-konvenuta wiegbet illi t-talbiet maghmula mis-socjeta` attrici fil-konfront tal-intimata huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda fl-intier tagghom bl-ispejjez kontra l-istess socjeta` attrici. Illi l-intimata hadmet fl-intier tieghu n-*notice period* stabbilit bil-ligi, b'dan illi ma huwa dovut l-ebda ammont minghandha lis-socjeta` attrici kif pretiz fl-avviz tat-talba. Salv eccezzjonijiet ulterjuri. Bl-ispejjez kollha kontra s-socjeta` attrici.

Sema' x-xhieda ta' Ruth Farrugia, Sue Farrugia u Ivan Schiriha u ra d-dokument prezentat minn dan tal-ahhar waqt is-seduta tad-19 ta' Frar, 2019.

Ra li waqt is-seduta tal-25 ta' Marzu, 2019 is-socjeta` attrici ddikjarat li m'ghandhiex aktar provi x'tipproduci.

Sema' x-xhieda tal-konvenuta u ra d-dokumenti ezebiti mill-istess konvenuta waqt is-seduta tal-24 ta' Mejju, 2019.

Sema' x-xhieda ta' Omar Grech u tal-konvenuta u ra d-dokumenti ezebiti waqt is-seduta tad-19 ta' Gunju, 2019.

Sema' x-xhieda ta' Glenn Borg u ra d-dokumenti ezebiti minnu, sema' wkoll ix-xhieda tal-konvenuta waqt is-seduta tas-26 ta' Settembru, 2019.

Ra li l-partijiet iddikjaraw li ghandhom aktar provi x'jipproducu u li l-kawza tista' tibqa' differita ghas-sentenza waqt is-seduta tas-6 ta' Novembru, 2019.

Ha konjizzjoni tax-xhieda u l-provi kollha prodotti mill-partijiet rispettivi.

Sema' t-trattazzjoni bil-fomm tal-avukati difensuri tal-partijiet.

Ra li l-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-seduta tal-lum.

Ikkunsidra

Illi l-kawza odjerna tikkoncerna talba għall-hlas tas-somma ta' tlett elef u tletin euro u hamsa u sittin centezmi (€3030.65) rapprezentanti nofs il-paga li allegatament kien imissha tithallas fiz-zmien tal-avviz liema zmien baqa' allegatament ukoll mhux mahdum mill-konvenuta. Il-konvenuta kienet impjegata fi hdan is-socjeta` attrici imma waqt il-perijodu ta' xogħol bi prova tagħha għazlet li tittermina l-impjieg tagħha. F'dan ir-rigward jinsab inkontestat li l-konvenuta hadmet *notice period* ta' għaxart ijiem biss (u cioe` mill-wiehed u ghoxrin (21) t'Awwissu elfejn u tmintax (2018) sal-wiehed u tletin (31) t'Awwissu, elfejn u tmintax (2018)) u dana peress illi, kif jinghad sa mill-avviz tat-talba hija irrizenjat l-ewwel darba fis-7 t'Awwissu, 2018, irtirat tali rizenja fid-9 t'Awwissu, 2018 u mbagħad irrizenjat mill-gdid fil-21 t'Awwissu, 2018 u baqgħet taħdem sal-31 t'Awwissu, 2018. Hija l-istess konvenuta li tikkonferma dawn id-dati kemm tramite x-xhieda tagħha in ezami mogħtija waq is-seduta tal-24 ta' Mejju, 2018 u kif ukoll in kontro-ezami waqt is-seduta tas-26 ta' Settembru, 2019. Madanakollu il-kuntratt t'impjieg tagħha datat 23 t' Ottubru, 2017 (Dok. A annes mal-avviz tat-talba a fol. 5 tal-process) jipprovdi espressament li « *The first twelve months of employment will be a probationary period during which time either party may terminate the contract by giving three months' notice in writing.*» (klawsola 3 tal-istess kuntratt t'impjieg).

Illi għaldaqstant, epurati dawn l-aspetti fattwali u li dwarhom ma jidher li hemm ebda kontestazzjoni bejn il-partijiet, jonqos li jigi determinat jekk in linea prettament legali, l-konvenuta kenitx gustifikata filli taħdem biss għaxart ijiem *notice* minflok it-terminu shih ta' tlett xhur kif minnha stess pattwit permezz tal-kuntratt t'impjieg tagħha.

Illi f'dan ir-rigward, is-socjeta` attrici tikkontendi li, in linea mal-principju tal-*pacta sunt servanda*, il-klawsoli kuntrattwali għandhom il-forza tal-ligi bejn il-partijiet u kwindi għandhom jigu rispettati anke għaliex, skont hi, il-partijiet f'kuntratt ta' impjieg jistgħu jiftehmu *notice period* itwal minn dak kontemplat mil-ligi, dana anke waqt il-perijodu ta' *probation*. L-istess socjeta` attrici tikkontendi wkoll li, fi kwalunkwe kaz, in-*notice*

period itwal pattwit bejn il-partijiet huwa validu u vinkolanti kemm ghaliex il-konvenuta baqghet qatt ma attackkat il-validita` ta' tali klawsola u wkoll ghaliex, fi kwalunkwe kaz, tali klawsola lanqas ma tista' tigi attackkata bhala wahda anqas favorevoli ghall-impjegat a tenur tal-art. 42 tal-Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta).

Illi, min-naha taghha, il-konvenuta tikkontendi li l-perijodu ta' *notice* iffisat mil-ligi ai fini tax-xoghol bi prova hija materja ta' ordni pubbliku li ma tistax tigi varjata lanqas bi ftehim bejn il-partijiet.

Illi t-Tribunal jitlaq mill-premessa illi minn qari attent tal-art. 36(2) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta jirrizulta car dak li jinsab sottomess mill-konvenuta u cioe` li l-intenzjoni tal-legizlatur kienet proprju dik li jirregola l-perijodu ta' *notice* ghax-xoghol bi prova distintament mill-bqija tal-perijodi applikabbli fir-rigward tax-xoghol ghal zmien indefinit regolati imbaghad permezz tas-subartikolu 36(5) tal-istess Att. Huwa fil-fatt f'dan l-ahhar kaz biss li l-legizlatur jipprospetta l-possibilita` ta' zmijiet itwal ta' *probation* fir-rigward ta' karigi manigerjali u mhux ukoll fil-kaz tal-perijodu ffissat ai fini tal-avviz waqt il-perijodu ta' xoghol bi prova. Ghaldaqstant huwa car li l-legizlatur stess xtaq li jirregola l-istitut tal-*probation* b'mod distint mill-bqija tad-disposizzjonijiet koncernanti l-impjeg indefinit u dana anke fir-rigward tal-perijodu ta' *notice* applikabbli matul iz-zmien li fih ix-xoghol ikun bi prova. F'dan ir-rigward l-art.36(2) jipprovdi espressament li:

*« Waqt l-impieg bi prova, l-impieg jista' jigi mitmum minn min ikun irid miż-żewġ partijiet minghajr ma jagħti ebda raġuni: Izda **ghandu jinghata avviż ta' ġimgha tat-temm tal-impieg** lill-parti l-oħra fil-kaz ta' impjegat li jkun ilu fl-impieg tal-istess prinċipal kontinwament għal aktar minn xahar. »* (enfazi mizjuda).

Ghat-Tribunal il-kliem testwalment utilizzat mil-legizlatur u interpretat b'mod litterali ma jhalli ebda lok ghal flessibilita`. Dan il-konvinciment jinsab gustifikat ukoll mill-massima

ubi lex voluit divit, tenet kont, min-naha l-oħra, id-diskrezzjoni li l-legizlatur imbagħad għazel li jhalli lill-partijiet fir-rigward ta' karigi manigerjali taht l-art. 36(5) (u mhux ukoll taht l-art. 36(2)). Certament allura li l-applikazzjoni tal-art. 36(2) għandu, fir-rigward tal-perijodu ta' prova, japplika u jipprevali fuq id-disposizzjonijiet generali applikabbli taht l-art. 36(5) fir-rigward ta' impjeg taht kuntratt għal zmien bla limitu, dana anke għaliex kwalunkwe interpretazzjoni differenti tal-ligi fejn il-partijiet ikunu jistgħu itawlu ulterjorment il-perijodu ta' avviz anke waqt iz-zmien tal-*probation* necessarjament ikollu l-effett li jdghajjef jew mhux ukoll ixejjen l-effett legali tal-perijodu ta' xogħol bi prova kif definit mill-istess ligi.

Illi kieku s-surreferit ma kienx wahdu sufficjenti, f'dan ir-rigward jinsab regolarment deciz mill-Qrati Tagħna li materji koncernanti l-impjeg għandhom dejjem jitqiesu bhala materji ta' ordni pubbliku, dana kif gustament sottomess ukoll mir-rapprezentant legali tal-konvenuta. Hekk illi jinsab deciz li :

«Ikollu jigi ripetut illi kif wisq tajjeb affermat mill-istess Qorti ta' l-Appell fil-gurisdizzjoni civili tagħha, “in linea ta' principju l-ligi li tirregola l-impjegi u l-hlas tax-xogħol tippartecipa mill-ordni pubbliku u ma għandhiex tigi indebolita” (“Victor Quintano -vs- Anthony Phillips et”, 15 ta' Lulju, 1969). » (Michael George Done v. Rimus Riley Limited deciza mill-Onor. Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fis-27 ta' Frar, 2009 – enfazi mizjuda)

Illi issa l-art. 985 tal-**Kodici Civili** jipprovdi wkoll espressament li :

« Il-ħwejjeg impossibbli, jew ipprojbti mil-ligi, jew kuntrarji għall-egħmil xieraq, jew għall-ordni pubbliku, ma jistgħux ikunu ogġett ta' kuntratt. »

Għaldaqstant klawsola kuntrattwali, anke jekk liberament pattwita bejn il-partijiet, ma tistax tigi ritenuta enforzabbli jekk jirrizulta li tali klawsola tmur kontra l-ordni pubbliku u dana għaliex hwejjeg kuntrarji għall-ordni pubbliku ma jistgħu qatt ikunu ogġett ta'

kuntratt. Hekk fil-fatt jinsab deciz anke fir-rigward ta' kwistjonijiet ohrajn li saħansitra jeżorbitaw iż-zmien tal-impjeg bħalma huma klawnsoli *in restraint of trade* (**Mark Bugeja et noe vs Geoffrey Camilleri**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-13 ta' Frar 2014 fost ohrajn). Dan naturalment ifisser li hija n-natura tal-klawsola stess, in kwantu kuntrarju għall-ordni pubbliku Malti, li tirrendiha nulla u mhux enforzabbli mingħajr il-htiega ta' ebda azzjoni oħra.

Illi fir-rigward tas-sottomissjoni magħmlu mis-socjeta` attrici fis-sens illi l-klawsola kuntrattwali li tipprospetta perijodu ta' *notice* ta' tlett gimghat anke waqt iż-zmien ta' xogħol bi prova ma tistax tigi meqjusa aktar gravuza għall-impjegat u kwindi lanqas ma tista tigi annullata taht l-art. 42 tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta, it-Tribunal isib li tali disposizzjoni legali lanqas ma tista tigi ritenuta applikabbli għall-kaz in ezami u dana għas-segwentu ragunijiet. Jibda' sabiex jingħad li hija l-istess klawnsola li tipprospetta sitwazzjoni fejn l-Att **dwar l-Impjegi u r-Relazzjonijiet Industrijali** «*jipprovdix xort'ohra*» għal dak provdut mill-istess disposizzjoni. Fil-kaz in ezami t-Tribunal diga` ddetermina li hija l-ligi stess li timponi tassattivament il-perijodu ta' gimgha *notice* matul iż-zmien ta' xogħol bi prova u li tali perijodu huwa applikabbli għaz-zewg partijiet. Konsegwentement, tali imposizzjoni legali m'hijiex kwistjoni li tista' tigi oggettivament interpretata favur jew kontra l-impjegat. Kif gie sottomess mill-istess avukat difensur tas-socjeta` attrici permezz tat-trattazzjoni tiegħu, ai fini tal-art. 42, klawnsola kuntrattwali għandha tkun tista' tigi interpretata bħala aktar jew inqas favorevoli għall-impjegat lil hinn mic-cirkostanzi partikulari tal-kaz u anterjorment għas-sitwazzjoni li tigi krejata fejn parti jew oħra tipprova tinvakaha. Għaldaqstant huwa car li l-imposizzjoni ta' *notice period* partikulari matul iż-zmien tal-*probation* m'hijiex xi kundizzjoni kuntrattwali li tista' tigi oggettivament ikkunsidrata bħala aktar jew inqas favorevoli għall-impjegat u kwindi li għaliha japplika l-art 42. Min-naha l-oħra il-perijodu ta' avviz fiss ta' gimgha fir-rigward tax-xogħol bi prova tibqa' imposizzjoni legali ta' ordni pubbliku li, skont l-Att stess, ma tippermettix li tigi varjata imqar bil-kunsens tal-partijiet infushom.

Ghaldaqstant it-Tribunal qiegħed jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi filwaqt li jilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta, jichad it-talba attrici bl-ispejjez jigu sofferti mill-istess soċjeta` attrici.

Avukat Dr. Philip M. Magri LL.D. M.A. (Fin. Serv.) M.Phil.

Gudikatur